

Welkom op ons paviljoen!

Ingrid van Zeeland
Algemeen directeur - SEP

2013

**Start SEP aan de
keukentafel**

2019
**Verhuizen naar het
paviljoen**

Nu
Thuis op het paviljoen

Het begon met verkiezingen, informatieveiligheid en het ISMS

1. Voorbereidingen stemlokaal

Introductie

Bekijk het introductiefilmpje:

Stembureau

Het stembureau bestaat naast de voorzitter uit 2 tot maximaal 6 leden plus eventuele plaatsvervangende leden. Er moeten minimaal 3 stembureauleden aanwezig zijn.

Voorzitter

De voorzitter wijst de taken toe, vult het proces-verbaal in en heeft de doorslaggevende stem bij meningsverschillen.

De voorzitter heeft de eindverantwoordelijkheid.

Controle vooraf

Voordat het stembureau om 07:30 uur open mag gaan moeten er eerst een aantal belangrijke zaken zijn geregeld, waaronder:

- controle van alle materialen
- controle van de documenten
- inrichting stemlokaal

De gemeente zorgt er voor dat er een stemkist met materialen en documenten aanwezig is en dat er een tafel, stoelen, een stembus en stemhokjes aanwezig zijn.

Voorbereiding stemmen tellen

Na het stemmen blijft het stemlokaal open voor toeschouwers. Meehelpen mag niet. Filmen is toegestaan zolang het de tellers niet stoort.

Het stembureau richt de ruimte zo in dat het tellen rustig en veilig kan plaatsvinden. In bijzondere gevallen wordt er geteld op een andere locatie.

- Tellers
- Waarnemen

Identificeren met gezichtsbekendheid
Komen de namen niet overeen?

Kiezers met een beperking

Er is 1 uitzondering op de regel dat je geen hulp mag krijgen in het stemhokje. Kiezers die door een lichamelijke beperking niet in staat zijn om het stembiljet in te vullen, krijgen die moeite hebben kiezers die blind zijn of kiezers die moeite hebben om een potlood vast te houden.

Deze uitzondering geldt alleen voor mensen met een lichamelijke beperking. Kiezers met taalproblemen of een verstandelijke beperking mogen niet geholpen worden in het stemhokje. Uitleg buiten het stemhokje mag wel.

Slechtziende kiezers

Let op: als de helpende kiezer zelf ook moet stemmen dan mag dat niet tegelijk met het geven van de hulp.

De stembus

De stembus staat in het stemlokaal, onder toezicht van minstens 1 stembureaulid.

Controleer voor de stemming start of de stembus leeg is.

Raakt een stembus vol? Dan zorgt een stembureau lid dat er op tijd om een nieuwe wordt gevraagd.

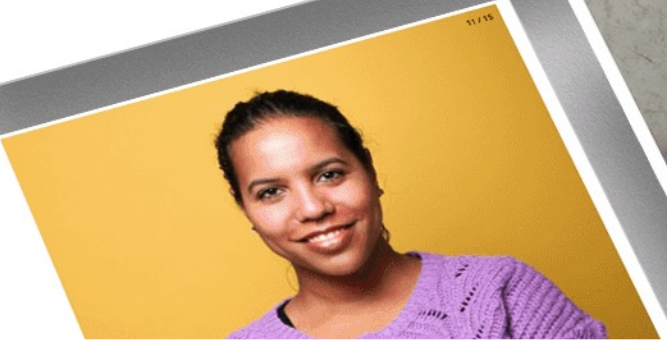
Afdrukten stembus

Voorbereiding verkiezingsdag

Module
Wat is je rol als stembureau lid?

START >

Inrichten stemlokaal

Voor het stemlokaal opengaat

Bij de inrichting van het stemlokaal is het volgende belangrijk:

- De kiezer kan in het geheim stemmen (stemgeheim).
- De kiezer kan in alle ruimtes stemmen (stemvrijheid).
- Het stembureau moet zo goed mogelijk toegankelijk zijn voor kiezers met een beperking.

Stembus en stemhokjes
Stembureau leden

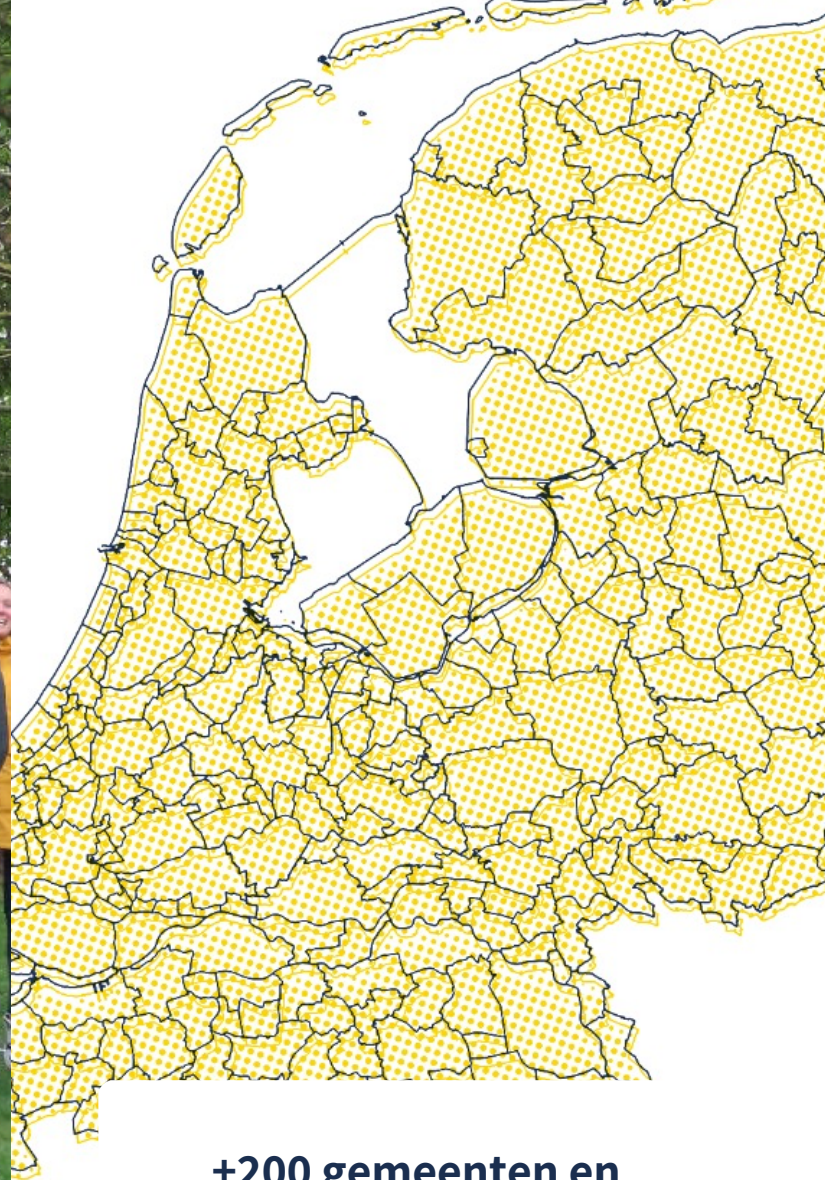
Nu: 35.000 stembureauleden,
114 gemeenten

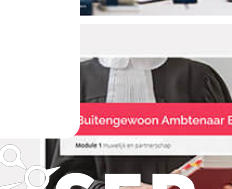
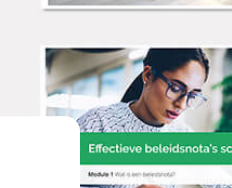
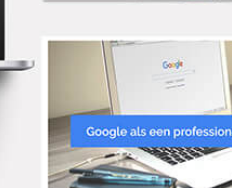
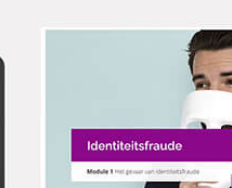
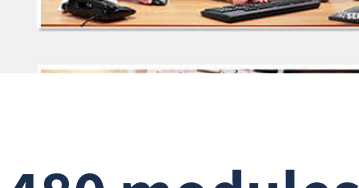
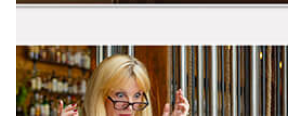
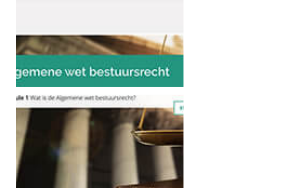
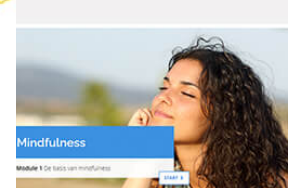
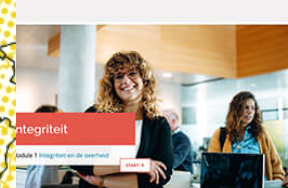
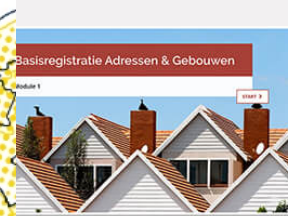

20 collega's

**+200 gemeenten en
overheidsorganisaties**

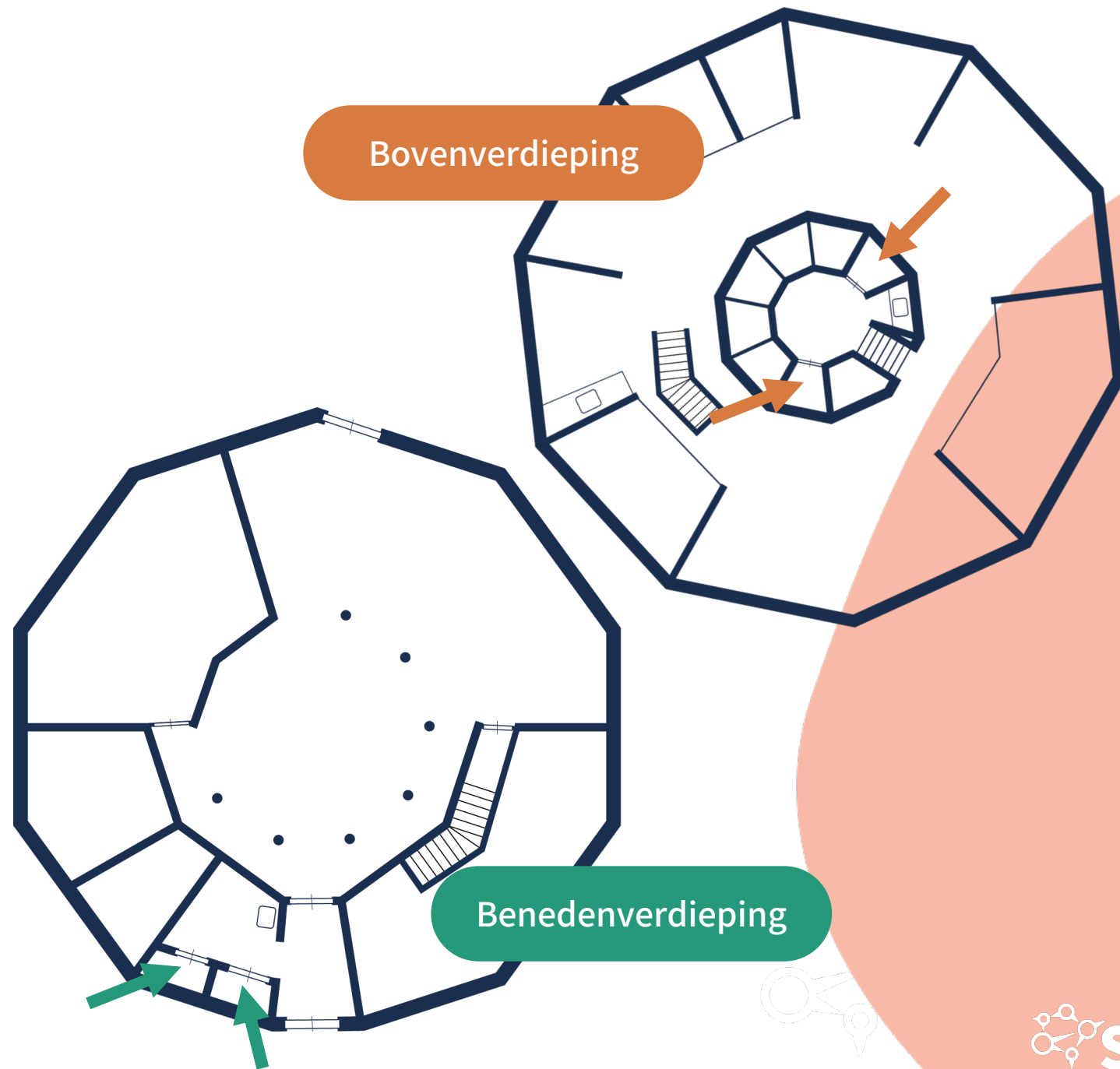
+480 modules

Huishoudelijke mededelingen

- Toiletten

Huishoudelijke mededelingen

- Filmen Stijn
- Foto's

Programma

09.45 – 10.45	Expertpanel
10.45 – 11.15	Koffie en ontmoeten
11.15 – 12.00	Workshopronde 1
12.00 – 13.00	Lunch
13.00 – 13.45	Workshopronde 2
13.45 – 14.00	Koffie en ontmoeten
14.00 – 14.45	Workshopronde 3
14.45 – 14.55	Afsluiting
Va. 14.55	Netwerkborrel

Expertpanel

Marian Geling

Projectleider Stichting
Prokkel

Rien Buunk

SBOD, ervaren projectleider
verkiezingen, vakspecialist
Burgerzaken

Ruud Heemskerk

dePublieksZaak, ervaren
projectleider verkiezingen

Theo Verheggen

Psycholoog en redacteur
vaardigheden SEP

Lek in stemmentelsoftware
verkiezingen gedicht na tip
van hacke

Verkiez

Tellers zakken door hun hoeven
door stembiljetten zo groot als
landkaarten en hoge opkomst

Verkiezingsproces is kwetsbaar geheel'

Ambtenaren gezocht voor bezetting
stembureaus

'Een actueel draaiboek is cruciaal bij de
organisatie van verkiezingen'

waarschuwt voor tekort
aan stembureauvrijwilligers
bij volgende verkiezingen

organisatoren hekelen
esters: 'Verkiezingen
zit al jaren op een
stembureau en kan het ie-
dereen aanbevelen: 'Dit
voelt als een extra keertje'

De Kiesraad constateert dat de verkiezingen hebben geleid tot betrouwbare uitslagen, maar dat de organisatie van het proces onder druk staat

Het project verkiezingen:
**Moeten we weer of
mogen we weer?**

Kennis

Projectorganisatie

Kandidaatstelling

Stembureaus

Bezetting stembureaus

Gemeentelijk stembureau

Verkiezingsmaterialen

Kennisgevingen

Drukwerk

Financiën

ICT en andere afdelingen

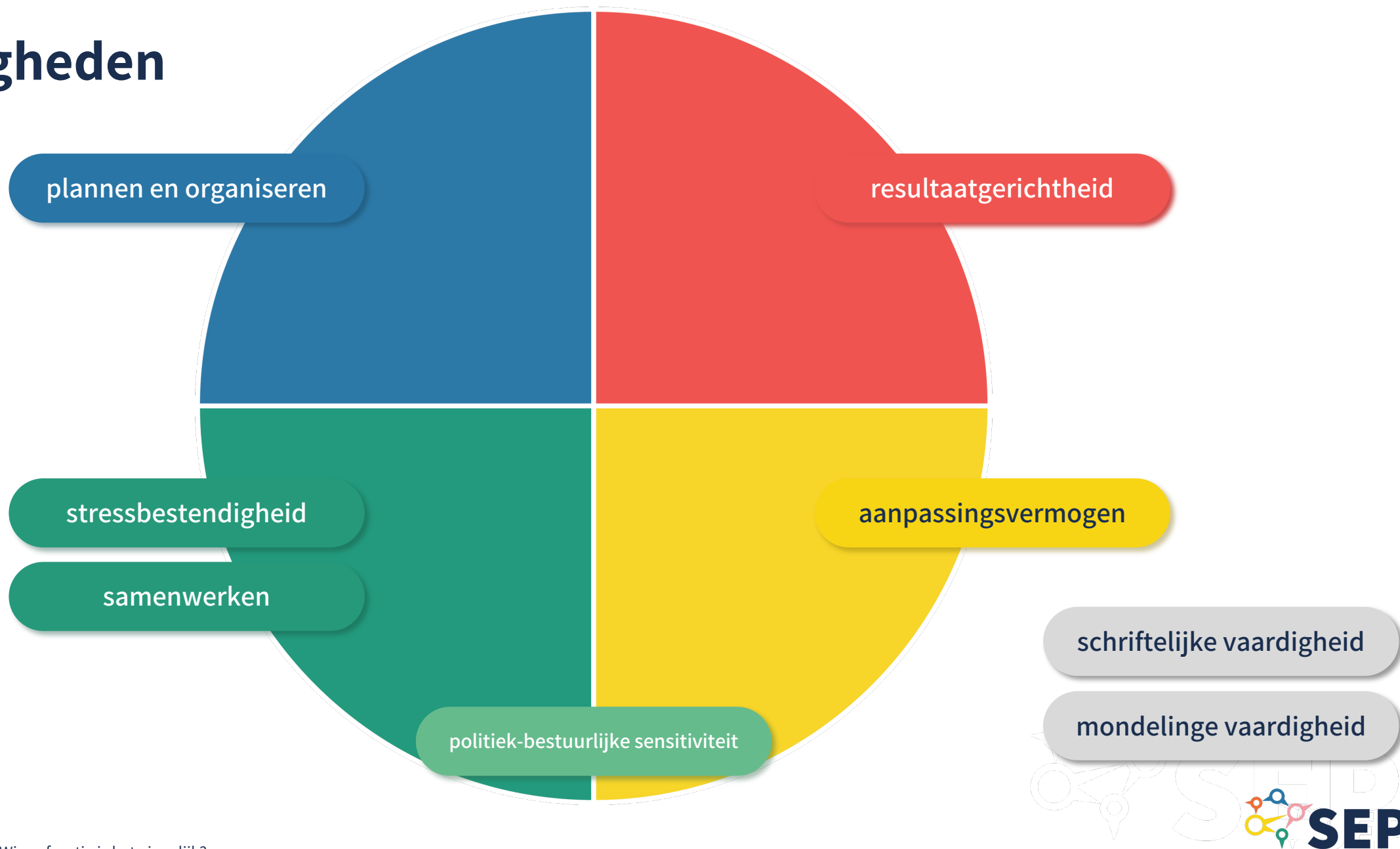
Tellingen

Vaardigheden

Vaardigheden

Ervaringsdeskundigen aan het woord:
**Hoe maak je het breder dan
Burgerzaken?**

Gemeente **Asten**

8 stembureaus – 13.000 stemgerechtigden

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

29 stembureaus – 37.000 stemgerechtigden

[Klik hier om de video te bekijken](#)

[Klik hier om de video te bekijken](#)

[Klik hier om de video te bekijken](#)

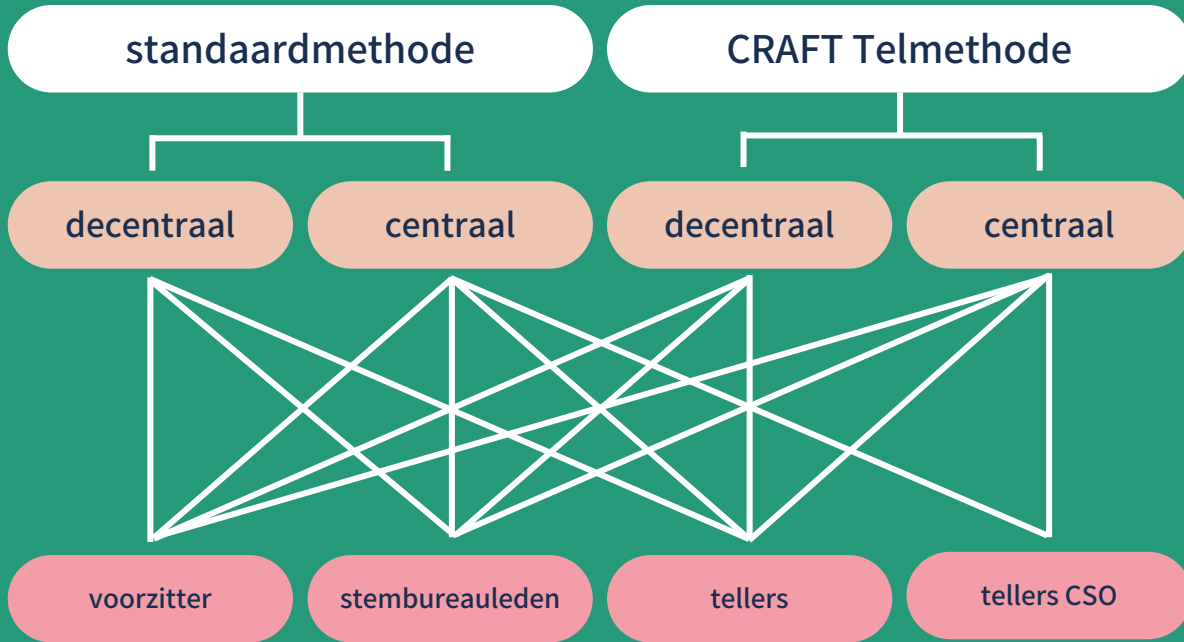

De verdieping:
Keuzes, keuzes, keuzes ...

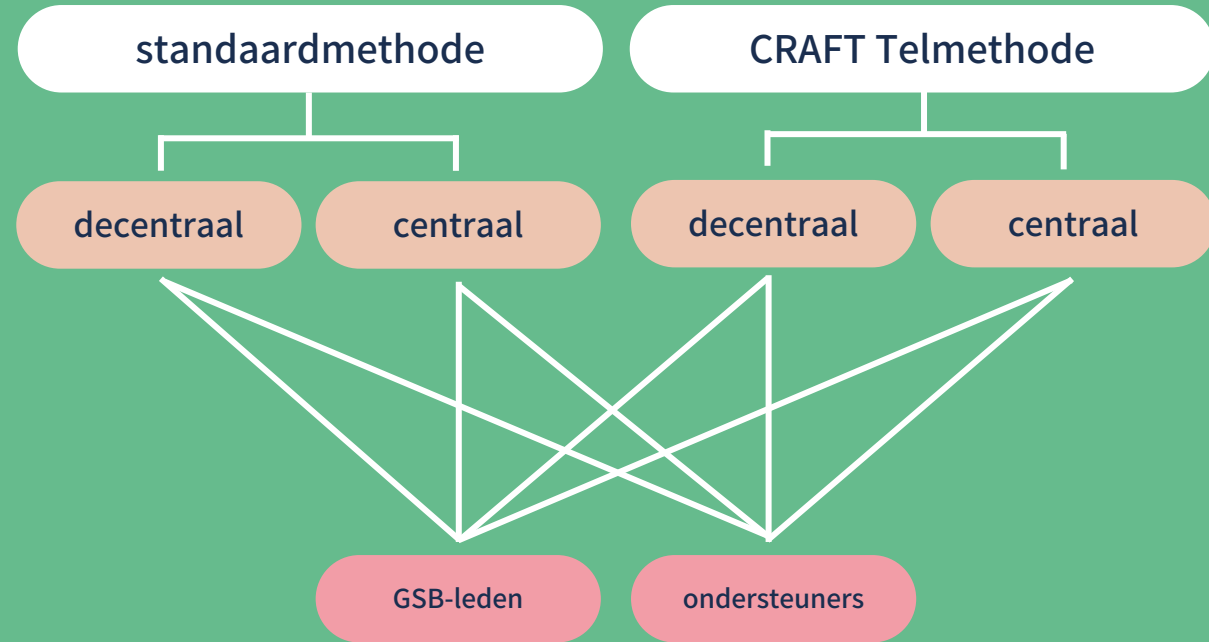
Verkiezingen voor stembureauleden

Overige keuzes

- applicatie: SBM, Procura, Centric ...
- ander opleidingsmateriaal: video's CRAFT, StembureauApp ...
- maatwerk ...

Het gemeentelijk stembureau

Overige keuzes

- applicatie: SBM, Procura, Centric ...

#ElkeStemTelt

De verdieping:
Centraal of decentraal tellen?

De verdieping:
**Creatieve manieren
werving vrijwilligers**

#ElkeStemTelt

WCAG

versie 2.1 | niveau AA

Kan iedereen aan het feestje meedoen?

Expertpanel

Marian Geling

Projectleider Stichting
Prokkel

Rien Buunk

SBOD, ervaren projectleider
verkiezingen, vakspecialist
Burgerzaken

Ruud Heemskerk

dePublieksZaak, ervaren
projectleider verkiezingen

Theo Verheggen

Psycholoog en redacteur
vaardigheden SEP

Save the date!

Netwerkdag verkiezingen:

19 september 2024

Workshopoverzicht

**Klaarstomen
voor de
verkiezingen**

**Verkiezingen,
van ons
allemaal**

**Veel tijd
besparen kan!**

**CRAFT in de
praktijk**

